

BELÁK SÁNDOR
1919—1978

Mély megrendüléssel értesültünk a lesújtó hírről, hogy dr. Belák Sándor akadémikus, egyetemi tanár, országgyűlési képviselő eltávozott körünkől. Halálával egy olyan tudós tevékenysége szakadt meg, aki dacolva egyre súlyosabbá váló betegségével, vállalta a közéleti szereplés nehéz terheit, kinek éltető eleme volt az alkotó munka és egyéniségét áthatotta a másokért való önzetlen tenniakarás.

Belák Sándorról mint olyan tudósról emlékezem meg, aki felismerte a magyar mezőgazdaság nagy kérdéseit, s megoldásukban az agrár kutatás és oktatás alapvető jelentőségét. Szocialista mezőgazdaságunk sokoldalú fejlesztési tennivalói közül szinte erejét meghaladó mennyiséget vállalt magára. Fáradhatatlanul az elérendő célok ismeretében rakta össze életművének részelemeit. Tudatában volt annak, hogy a korunkra jellemző tudományos technikai forradalom időszakában csak széles tudományos alapokon nyugvó ismeretekkel rendelkező kutatók tudnak helytállni. Ilyen körülmények között formálódott ki tudományos életműve, amelyik szerves részét képezte szocialista mezőgazdaságunk fejlesztésének.

Tudományos munkássága kezdetben a növénytermesztés területén mutatkozott. Kiemelkedő eredményeket ért el a vetésforgók termést befolyásoló hatásainak vizsgálatában, a másodnövények termesztésében a keszthelyi lápmedence mezőgazdasági hasznosítására irányuló kutatásokkal. A tájkörzetben folyó mezőgazdasági termelés növeléséhez járult hozzá az őrségi pseudoglejes erdőtalajok komplex javítási és hasznosítási rendszerének kidolgozásával. Ezzel a gyakorlat számára is jelentős alkotásával nyerte meg az agrártudományok doktora címet is. Tudományos tevékenysége később a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek termelésének szervezésére irányult. Elsőként ismerte fel hazánkban a nagyüzemek vezetésének a termelésre is kiható jelentőségét. Ez serkentette arra, hogy kezébe vegye a mezőgazdasági nagyüzemek vezetési módszereinek tovább fejlesztésére szervezett kutatásokat. Rövid idő alatt jelentős kutatási eredmények halmozódtak össze itt is, s ezeket a munkatársaiával együtt „*A mezőgazdasági nagyüzemek vezetésének gyakorlata*” címen könyvalakban jelentette meg.

Aktív tudományos tevékenységét bizonyítja a száznál több közleménye. Széleskörű tudományos és közéleti tevékenységéért 1970-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta.

Tudományos munkássága széleskörű társadalmi, közéleti tevékenységgel párosult. Mint tudós fáradhatatlanul dolgozott, az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának elnöke, majd tagjaként a magyar mezőgazdaság szocialista átalakulásán, a magyar mezőgazdaság színvonalának növelésén. Odaadással foglalkozott szűkebb hazájának a Balaton és környékének fejlesztésével is. Alelnöke volt a veszprémi akadémiai bizottságnak és a Balatoni Intézőbizottságnak. Mint a Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági és Üzemtani és Üzemvezetési Bizottságának elnöke nagy érdemeket szerzett az említett szakterület legfelsőbb képzettségű tudományos csoportjának irányításával.

Tudományos munkássága *nemzetközileg is elismert*. Elnökévé választotta a Nemzetközi Láp kutató Társaság, tiszteleti doktora lett a hallei Luther Márton Egyetemnek. Tudományos és közéleti szerepléséért megkapta a Munka Érdemérem és a Munka Érdemrend arany fokozatát.

Távozásának fájdalmát enyhíti az a tudat, hogy gazdag szellemi öröksége számos tanítványának munkájában tovább folytatódik.

Somos András